

Dönem : 1
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 399

Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine ve 5 arkadaşının, Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin, Emniyet Genel Müdürlüğü kısmında değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve İçişleri ve Plân komisyonları raporları (2/266)

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı 1 sayılı cetvelin Emniyet Genel Müdürlüğü kısmında değişiklik yapılması hakkındaki kanun teklifi ile gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereken işlemin yapılmasını saygıyla arz ve istirham ederiz.

8 . 6 . 1962

İstanbul Senatörü
R. Öztürkçine

Giresun Milletvekili
İ. E. Kılıçoğlu

Eskişehir Milletvekili
E. G. Sakarya

Trabzon Senatörü
Y. Demirdağ

Bursa Milletvekili
H. Akalın

Samsun Senatörü
C. Bulak

G E R E K Ç E

7 . 9 . 1961 tarihli ve 374 sayılı Kanunla Polis memurlarının kadrolarına 40 ve 50 liralık Polis memurluğu dereceleri de ilâve edilerek, Polis kadroları 20 liradan başlamak üzere 6 kademeye çıkarılmıştır. Polis kademelerinin üstünde âmir sınıfını teşkil eden komiser muavinliği derecesi ise, 35 lirada bırakılmıştır. Bu sınıfta bulunanlar ancak yukarı sınıfı teşkil eden komiserliğe ve daha sonra da başkomiserliğe terfi edebilmek için 40 liralık komiser kadrolarının ve 50 liralık başkomiser kadrolarının münhal olması şarttır. Bu gün 283 komiser muavini 40 liralık münhal komiser kadrosu bulunmadığından, yukarı sınıfa terfi imkânından mahrum bulunmaktadır. Adı geçenler ikinci üst maaşlarında da terfi müddetlerini doldurmuştur. Asıl üzerinde durulacak taraf ise şudur: Maiyetlerinde çalışan polis memurları 40 hatta 50 liralık kadrolara geçebilmekte, polis sınıfında temayüz ederek âmir sınıfına geçen komiser muavinleri ise bu imkândan mahrum bulunmaktadır. Tabiatıyla bu hal, Adalet hislerini rencide ettiği gibi vazifeye bağlılığı ve âmirlik otoritesini de sarsacak bir durum arz etmektedir. Tebaruz ettirilmesi gereken bir diğer hususta şudur:

374 sayılı Kanunla 1873 polis kadrosu (L) cetveline alınmış .... polis kadrosu da bütçeden tasarruf maksadıyla mevkufta alınmıştır. Bu durum karşısında da mevcut polis kadrosuna göre komiser muavini kadroları kabarık kalmıştır.

Yukarda mâruz sebeplerle mevcut Adaletsizliği ve mahzurları kısmen de olsa ortadan kaldırmak maksadıyla ilişikte sunulan kanun teklifi hazırlanmıştır.

Kanun, esas itibariyle 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Emniyet Genel Müdürlüğü kısmından 300 adet 35 liralık komiser muavini kadrosunu kaldırmakta ve yerine 300 adet 40 liralık komiser kadrosu ilâve etmektedir. Bu suretle terfi imkânı bulamayan 300 kadar komiser muavini bir üst rütbeye terfi etmek suretiyle huzura kavuşacak ve maiyetlerinde çalıştırdıkları polis memurları muvacehesinde düştükleri Adaletsiz durumdan kurtulmuş olacaklardır.

Mali porte : Devlet bütçesinin münzam bir tahsisata tahammülü olmadığı nazara alınarak, kaldırılan 300 adet 35 liralık komiser muavini kadrosu ile eklenen 300 adet 40 liralık komiser kadrosu arasındaki maaş farkının senelik tutarı olan 432 000 liranın da bütçedeki mevcut tahsistattan karşılanması temin edilmiştir.

Şöyle ki: Halen 23 adet 950 lira maaşlı birinci sınıf emniyet âmirliği kadrosu münhal bulunmaktadır. Emniyet âmirliği, emniyet teşkilâtı içinde emniyet müdürlüğünün altında bir meslek derecesidir. Halbuki, üçüncü sınıf emniyet müdürlerinin kadroları ise 60 liradır. Bu sebeple, birinci sınıf emniyet âmiri bulunan meslek mensupları, emniyet müdürlüğüne terfi ettirildikleri takdirde, emniyet müdürlüğünün, ilk kademesi olan 60 lira maaşlı üçüncü sınıf emniyet müdürü olacaklardır. 60 lira maaşlı ikinci sınıf emniyet âmirleri ise normal olarak 60 lira maaşlı emniyet müdürlüğüne tâyin ve terfi edilebilmektedirler. Bu durum muvacehesinde 70 lira maaşlı birinci sınıf emniyet âmirliği kadroları kullanılamamaktadır.

15 lira asli maaşlı beşinci sınıf muamelât memuru kadrolarından 43 adedi de uzun zamanberi münhaldir.

Yukarıda arz edilen sebeplerle 70 lira maaşlı birinci sınıf emniyet âmirliği kadrolarından 20 adedi, beşinci sınıf muamelât memurluğu kadrolarından da 20 adedi kadro cetvelinden düşülmekle vezîfeye bir helâl gelmiyecektir.

Cetvelden çıkarılacak birinci sınıf emniyet âmirliği kadrolarının bir yıllık maaş karşılığı 273 600 lira, muamelât memurlarının 86 400 lira olmak üzere 360 000 lira maaşdan tasarruf sağlanacak buna ilâveten fazla mesai ücretinden 36 000, tayin bedelinden de 79 200 olmak üzere genel olarak, düşülen 40 adet kadrodan elde edilecek para yekûnu, 475 000 lirayı bulmaktadır. Bu suretle eklenecek 300 komiser kadrosundan mütevellit 432 000 liralık fark fazlasıyla karşılanmış olacaktır.

Bütçeye yük olmıyan ve mevcut adaletsizliği giderecek olan bu kanun teklifinin kabulünü arz ve teklif ederiz.

İçişleri Komisyonu raporu

Millet Meclisi
İçişleri Komisyonu
Karar No. : 2/266
Esas No. : 46

9 . 10 . 1962

Yüksek Başkanlığa

Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine ve 5 arkadaşının, Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Emniyet Genel Müdürlüğü kısmında değişiklik yapılması hakkındaki kanun teklifi, teklif sahibi ve ilgili bakanlık temsilcisinin iştirakiyle Komisyonumuzda görüşüldü:

Tümü üzerinde cereyan eden müzakereler neticesinde, gerekçede belirtilen hususlar Komisyonumuzca da yerinde görülmüş ve teklif prensip itibarıyla müspet mütalâa edilmiş ve maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Terfi müddetlerini doldurdıkları halde, kadrosuzluk yüzünden terfi edemiyen komiser muavinlerinin, terfilerini temin ve mağduriyetlerini önlemek gayesiyle hazırlanmış olan birinci madde aynen, kanunun makale teşmilinin mahzurları nazarı itibara alınarak 2 nci madde tadilen, 3 ncü madde de teklifte olduğu gibi bırakılmak suretiyle kabul olunmuştur.

Kadro tıkanıklığının üst kademelere sirayetini önlemek için de metne bağlı 2 sayılı cetvel değiştirilmiş ve yapılan bu değişikliklerle teklif kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Millet Meclisi			
İçişleri Komisyonu Başkanı	Sözcü		
İzmir	Edirne	Afyon Karahisar	Ankara
O. S. Adal	İ. Ertem	H. Nur Bâki	İ. S. Hatipoğlu
Erzurum	Eskişehir	İstanbul	Kütahya
A. Şenyurt	Ş. Asbuzoğlu	Z. Altınoğlu	S. Sarpaşar
Maras	Van	Zonguldak	
A. Hüdaioğlu	Ş. Köserreisaoğlu	A. F. Ak	
İmzada bulunamadı			

Bütçe ve Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bütçe ve Plân Komisyonu
Esas No: 2/266
Karar No: 162

11 . 9 . 1963

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Komisyonumuza havale edilmiş bulunan «Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine ve 5 arkadaşının, Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin, Emniyet Genel Müdürlüğü kısmında değişiklik yapılması hakkındaki kanun teklifi» Maliye Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü temsilcilerinin de iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi.

Komiser muavinlerinin kadroları 35 liralıktır. Bunların, terfi ettikleri komiser ve başkomiserliğe tâyin edilebilmeleri için 40 ve 50 liralık kadroların münhal olması lâzımdır. Münhal olmadıktan komiser muavinleri terfi edememektedirler. Maiyetlerinde çalışan polislere ise 374 sayılı Kanunla 40 ve 50 liralık polis memurluğu kadroları tanıdığından gerek maddi ve gerekse âmir ve memurluk bakımından da gayriâdil bir durum meydana gelmektedir.

Bu durumu düzeltmek amacıyla hazırlanan, 35 liralık 300 komiser muavinliği kadrosunun 40 liralık komiser kadrosu haline getiren, malî külfetinin münhal bulunan diğer kadroların kaldırılmasıyla kendi bütçesinden teminini sağlayan, dolayısıyla bütçeye bir yükü olmayan, Hükümet müta-lâasını bildiren Başbakanlık Komisyon raporunda da uygun mütalâa edilen kanun teklifi komisyonumuzca da yerinde görülmüştür.

Teklifin ikinci maddesinde, İçişleri Komisyonunca makale şâmil olmaması gayesiyle yürürlük tarihinin yayımı tarihi olarak yaptığı değişiklik, yeni kadroların ihdası mevzuubahs olduğundan komisyonumuzca teamüle uyularak «yayımını takibeden ay başından itibaren» olarak değiştirilmiş diğer maddeleri ve ekli cetvelleri aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü	Kâtip
Hatay	Balıkesir	Ordu	Yozgat
Ş. İnal	F. İslimyeli	A. H. Onat	V. Uyar
Artvin	Aydın	Aydın	Balıkesir
S. O. Avcı	O. Apaydın	İ. Sezgin	Muhallifim
			A. A. Bolak

Gümüşane
S. Savacı
İmzada bulunamadı

Hatay
A. S. Hocaoğlu

Konya
İ. Baran

Konya
R. Özal

Konya
H. C. Yılmaz
İmzada bulunamadı

Maraş
E. Kaplan

Sakarya
N. Bayar

Siirt
A. Yaşa

Sivas
M. Vural
İmzada bulunamadı

Trabzon
A. Şener

C. SENATOSU İSTANBUL
ÜYESİ RİFAT ÖZTÜRKÇİNE
VE 5 ARKADAŞININ
TEKLİFİ

Devlet Memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin, Emniyet Genel Müdürlüğü kısmında değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — Devlet Memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin, Emniyet Genel Müdürlüğü kısmından ilişik (1) sayılı cetvelde derecesi, memuriyet unvanı, aded ve maaşları yazılı memuriyetler çıkarılmış, ilişik (2) sayılı cetvelde derecesi, memuriyet unvanı, aded ve maaşları yazılı memuriyet kadroları eklenmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun 31. 7. 1962 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN
DEĞİŞTİRİŞİ

Devlet Memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin, Emniyet Genel Müdürlüğü kısmında değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — Teklifin birincinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Teklifin üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

BÜTÇE VE PLÂN KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Devlet Memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin, Emniyet Genel Müdürlüğü kısmında değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — Teklifin birincinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımını takibeden ay başından itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Teklifin üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

C. S. İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine ve 5 arkadaşının teklifine bağlı cetveller

[1] SAYILI CETVEL

D.	Memuriyet unvanı	Aded	Maas
6	Sınıf 1 Emniyet Âmiri	20	950
10	Üniformalı ve Sivil Komiser Muavini	300	500
14	Sınıf 5 Muamelât Memuru	20	300

[2] SAYILI CETVEL

9	Üniformalı ve Sivil Komiser	300	600
---	-----------------------------	-----	-----

İçişleri Komisyonunun değiştirmesine bağlı cetveller

Teklifeye bağlı 1 sayılı cetvel aynen kabul edilmiştir.

[2] SAYILI CETVEL

D.	Memuriyet unvanı	Aded	Maas
8	Üniformalı ve Sivil Başkomiser	100	700
9	Üniformalı ve Sivil Komiser	200	600

Plân Komisyonunun değiştirmesine bağlı cetveller

Teklifeye bağlı 1 ve 2 sayılı cetveller aynen kabul edilmiştir.